

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Meščanje!

Osem let je uže minulo, kar v našem slavnem kranjskem glavnem mestu Ljubljani ena stranka sama vlada, in brez vpliva naše narodne neodvisne stranke gospodari z našim davkom. To je ona stranka, ki nij prijazna našim domorodnim prizadevanjem, ki je sovražna našemu domačemu jeziku in domačej našej šegi.

Meščanje! Vi vsi veste, kaj Vam je prineslo v tem času gospodarstvo teh ljudij: povišavali so priklade na davek, mestne blagajnice so prazne, kupčija in obrtnija peša, naše deželne koristi se zanemarjajo, za domačo omiko našega roda se ne skrbi, a pač se dela nam škodljiva nemška politika.

No tedaj! ne volite Vi, ki hočete, da bode tega slabega gospodarstva enkrat konec, nič več onih mož, katere Vam svetuje od birokratov podpirana stranka, temuč volite spodaj zapisane kandidate naše samostalne meščansko-narodne stranke.

Mi Vam priporočamo za volitev v **I. razredu**, ki bode četrtek **30. tega meseca** te-le gospode:

Henrik Ničman, hišni posestnik,
Mihael Pakič, hišni posestnik,

Franc Peterca, hišni posestnik,
Ivan Vilhar, hišni posestnik.

Od meščansko-narodnega volilnega odbora.

Vabilo na naročbo.

Koncem tega meseca začenja se novo naročevanje na „Slovenski Narod“. Vse gg. naročnike, katerim naročnina poteka, nujno prosimo, da jo ob pravem času pošljejo, ker moramo na nalog lastništva list ustavljati onim, kateri naprej ne plačajo. Ker se lista tiska le toliko, kolikor je naročnikov, ne moremo vselej kasneje številčk dopošiljati, ako se naročevanje zakasni.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta 6 gld. 50 kr.

Za četrt leta 3 " 30 "

Za en mesec 1 " 10 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta 8 gld. — kr.

Za četrt leta 4 " — "

Za en mesec 1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti sprejemana " " 3 " — "

Administracija „Slov. Naroda“.

Slovenska zmaga v Ljubljani.

Ljubljana sredina Slovenije začenja brisati madež s sebe, kateri jo je črnil, otresati nemško moro ki jo je tlačila in še tlači in uže vidimo, da nij daleč čas, ko jo bode čisto in za vselej otresla; ko bode osvobodila se gospodarstva nam tujih Nemcev in ponemčencev, katerih nij sram in sramota, da so sovražniki lastne krvi in služabniki tujincem; ko bode postala naša Ljubljana povsem tudi slovensko srce slovenskega naroda.

Kakor smo uže v včerajšnji številki mogli na kratko povedati, zmagali so pri mestnih volitvah v 3. razredu vsi štirje od slovenske stranke priporočani kandidatje Horak, Jurčič, Kljun, Regali.

Uže lani smo narodnjaki spravili v mestni zbor, ko smo bili po dolzih pregovarjanjih vendar ovrgli pasivnost, štiri naše kandidate gg. dr. Karla Bleiweisa, Goršiča, Petričiča in stavbenega svetovalca Potočnika, in sicer lani samo z dvema glasoma večine. Zatorej so našj nasprotniki lani po vseh svojih glasilih trobili, da smo bili mi zmagali samo zaradi tega, ker so oni premalo delali, ker so se premalo brigali, preveč neskrbnit in nesmotrivi bili; ko bi se bili oni le genili, rekli so ošabno, pa bi nas ne bilo.

Polnoustno je lani glasilo naših nemškutarjev, „Tagblatt“, zatrobilo to po svetu, in se slovesno rotilo, da nikdar in nikdar več ne bode nobeden narodnjak izvoljen.

Tudi v letošnjem nemškutarskem oklicu, ki je smel biti na ulicah nabit, se je ošabno reklo, da lani smo nekoliko zmage dosegli, le ker so bili nemškutarji premalo pazljivi, in ob enem se je z nemškutarsko oholostjo pridigovalo, da letos nam bodo dokazali, da smo Slovenci v vseh krogih v Ljubljani izgubili tla, ker letos bodo Nemci in nemškutarji „vse žile“ napeli.

In res so bili vse žile napeli. Od volilca do volilca so tekali, strašili, svojih kandidatov imena v volilne liste napisavali, imenika volilcev narodnjakom letos v prvič ne dali v roke, policija jim je pomagala s tem, da je prepovedala naš narodni volilni oklic javno po mestu nabiti, drugi oklic, sama imena naših kandidatov so na ukaz iz nemškutarskega magistrata občinski policajji surovo z zidov potrgali, agitatorjem nemške stranke so se dali prazni volilni listi za izmeno, „Tagblatt“ je surovo ometal z blatom osebe naših kandidatov, pred voliščem so stali vsi generali protivne stranke, bivši župan Dežman se je celo tako izpozabil, da je lastnoročno s silo našemu volilcu naše kandidate iztrgal!

In vse to ne dovolj! Nemškutarski advokati (na pr. fanatiker dr. Schrey) je svojim klientom pisal lastnoročna pisma in pridejal popolno izdelano listino nemškutarskih volil-

cev, železniški načelnik Habit je svoje uradnike komandiral, isto tako nemškutarska hranilnica, vsak nemškutar je tekel k svojemu črevljarju in krojaču in mu žugal sebe in druge prejemnike odpraviti če ne voli. Take strastne agitacije še nikdar nij bilo v Ljubljani, ker nemškutarji in Nemci so hoteli rešiti častno besedo, ki so jo dali lani in zopet letos, da nam bodo dokazali, da če smo lani z dvema glasoma večine zmagali, bomo Slovenci letos videli, da smo „v vseh ljubljanskih krogih vsa tla izgubili.“

Pa evo! Vse zastonj. Ne le, da smo kljubu vsemu temu letos Slovenci zmagali, nijmo zmagali samo z dvema glasoma kakor lani, nego z večino 40 glasov! In zdaj govorite, nemški prusijanje, kako smo mi domačini vsa tla izgubili! Ne le z lansko, nego z večino za vas nepričakovano smo pokazali, da so ta tla naša, slovenska tla!

In dokazali smo to baš v onem razredu, kjer so neodvisni volilci, pravo naše ljudstvo. Ako zmagate v krogih II. razreda, kder so odvisni c. kr. uradniki, ki zdaj volijo, kakor jim zopet odvisni načelniki, — nij to mnogo. To nij ljudstvo. In ti bodo volili drugo leto drugače, ako od zgoraj drugi veter dahne. In to bode kmalu. In tudi če ne bode še kmalu, tudi v teh krogih izumirajo oni nesamostalni, ponemčeni in pobirokrateni elementi, ki nemajo svojega prepričanja. Tudi tu je lep, čestit mlajši narastaj, ki si bode ohranil domači značaj, rodoljubje, in le malo let še, pa bode celó v tem razredu vse drugače. Matematika in statistika kaže, da tudi tukaj napreduje naša slovenska stranka.

Jutri je volitev v prvem razredu. Mi bi mogli tudi tu zmagati, ako vsi volilci volit pridejo, ako bi jih vodilo ono narodno navdušenje, ona lepa disciplina s katero so se oslavili naši vrli volilci tretjega reda. Slava tem volilcem!

Tretji razred je in ostane naš! To je nam veliko narodno navdušenje predvčeraj-

šnjega dneva pokazalo. Národna zavest se čedalje bolj vzbuja in če delamo, zmagovali bodemo enkrat Slovanje stalno in vedno povsod.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. marca.

Kmalu jedenkrat baje se ima razglasiti **upravno** sodišče, ki bode prvega julija v delovanje stopilo. Za predsedništvo pri tej visokej gospodskaj se imenuje več kandidatov: ministra Lasser in Stremajer, baron Hye. Zato najbrž za zdaj ne bode nobeden dobil tega mesta, ampak ga bode Stremajer skušal sebi prihraniti.

Andrassy bode letos delegacijam izročil „rujave bukve,“ v katerem bode več not in poročil o orientalnem vprašanji in Andrassyjevem delovanji.

Vnanje države.

Do **srbske** vlade je vložila žena Ljubibratičeva prošnjo, naj se zahteva od Srbije izročitev njenega moža, ki je srbsk podložnik.

Srbija more postaviti, kadar začne vojno s Turki, 5168 mož redne vojske, 90.820 mož národne vojske prvega razreda in še 57.000 mož družega razreda, skupaj gre 158.580 mož v boj na Turka. Slabost Turčije ne zamore mnogo več.

O **ruskem** carji raznesena vest, da hoče car odložiti vladanja, iti na otok Malta zdraviti se in vladanje izročiti carjeviču nasledniku — se ne samo nikakor ne oporeka, ampak po novjših vestih iz Peterburga potrjuje. Da bi se car le ne premislil in popustil prestol, na katerem denes slovanstvu slabo služi.

Iz **Grške** se piše „Ruskemu miru,“ da grška vlada tako svojo vojsko orožuje, da je vidno, ka se hoče udeležiti boja za rešenje iztočnega vprašanja, kadar Srbija začne. Sočut do Slovanov raste vedno bolj. — V Tesaliji in Epiru se pričakuje vstanek; Čerkesi, katere je Turčija naselila, so pravi bič ne le Slovanom, temuč i Grkom.

Domače stvari.

— (Volilcem I. razreda) in vsem vrlim národnim agitatorjem velja naša živa prošnja, da denes delajo neutrudljivo in jutri gotovo na volišče pridejo. Preračunili smo, da zmagamo tudi v prvem razredu, če le nij malomarnosti, če se vsi domačini udeležé in disciplino držé. Na noge! In ko bi šlo samo za to, da pošteno minoriteto dokažemo! Ta razred je lahko in mora biti jedenkrat naš, zakaj bi uže letos ne bil, in prihodnje leto bi bila uže večina naša!

— (Čuden „popravek“.) Gospoda: v. Kaltenecker, A. Dreo, E. Lukman in dr. Schaffer nam so včeraj poslali; opiraje se na §. 19. t. z. nekov „popravek“ našega nedeljskega članka o Schafferjevej poslanskej ne-taktnosti in lehkomišljenosti. Mi pa smo ta popravek kot neopravičen v koš vrgli opiraje se na paragraf 20. iste postave. Če gospodom nij prav, naj se obrnejo na porotno sodnijo in tam bodo za nas pričali gospodje poslanca pl. Langer in grof Thurn, dr. Moše, poslanci grof Barbo, Kotnik in dr. Vošnjak in še drugi, kaj so slišali in govorili. Basta!!

— (O pomazanih volilnih oklicih) je vedel „Laibacher Tagblatt“ silo veliko govoriti in národno stranko ometavati, češ, ona je navlaš, in ker se nij mogla drugače maščevati, to storila. Mi bi takim blatnim napadom besedice ne odgovarjali, ako bi se ne bilo včeraj ravno nasprotno prigodilo. Ljubljanska kazinska inteligenca, ki je na finost in parfum privilegirana, najela je gotovo za drag denar necega capina, kacega žganjarja, da se je preteklo noč kratkočasil s tem, ometavati s cestnim blatom po nekaterih vogalih prilepljene liste, ki so naznanjevali izid volitev, to je: národno zmago. V nasprotnih očeh se vidi to, ko jako elegantna,

često náravna stvar, ako pa pri nas kakov preognjen navdušenec po svoje skaže nedopajenje usiljenemu listu papirja, potem je za to cela stranka odgovorna, in stvar je surova, neotesena, nemoralna, in bog vé, kaj. Mi se nad tem nikakor ne veselimo, še menj pa se brigamo, ako kazinarji najemljajo žganjarje za takov omet. Na cesti vis-à-vis dr. Schafferjevej hiši stoji cel dan dovolj tacih tičev, ki so vedno na razpolaganje.

— (Kolegijalna denunciacija.) Mej tiskarnami je navadno nekoliko kolegijalnosti. I naša „národna tiskarna“ je vselej bila kolegijalna in postrežna tudi tiskarni Kleinmajer-Bambergovej, ker so tiskarne obrtnijska ne politična podvzeta. Za politiko „Sl. N.“ odgovarja urednik. Zatorej se nam grdo zdi, če naš socijalni prijatelj tiskar Bamberg v svojem organu „Tagblatt“ skuša konkurenta „národno tiskarno“ s tem očrniti in krivično denuncirati, da pripoveduje, da je v noči pred volitvijo zasačen bil „ein Angehöriger der nationalen Druckerei“, ko je nemške plakate mazal in v daljšej razpeljavi naravnost nam očita to krivdo, kakor da bi jo bili mi prouzročili. To je skrajna perfidija! Stvar je ta: „Jeden učencev (lehrjunge) — torej je perfidno in nalašč rabljena beseda „Angehöriger“ — iz naše tiskarne, mlad dečko, je šel zvečer od dela domov in kakor so vsi mladi fantiči razposajeni, odtrgal je jeden kos papirja z zida. Slučajno je bil nemšk volilen oklic. Policaj ga je dobil in ga je na rotovž podil, kjer je mali revež celo noč zaprt bil in še zdaj velike kazni čaka zarad nemškega greha. Nečemo vprašati, koliko noči bodo oni mestni policaji zaprti, ki so cele naše slovenske plakate z vseh oglov potrgali, le to povemo Bambergovej tiskarni, da je več kot umazan „Brotneid“ če v svojem organu to našemu obrtnijskemu podvzetju v črevlje vtika, kar samovoljno zunaj nje jeden nedorasel fant

Listek.

Moskva in Moskvičani.

Za carja Mihajla Feodoroviča (1613—1645).

(Po Olearju spisal J. Steklasa.)

Od nekđaj so obilovala ruska mesta na cerkvah, a v Moskvi, kakor se pripoveduje, bilo je carja Mihajla Feodoroviča okolo 2000 cerkev. Zares, to število je nenavadno veliko; ali treba je vedeti, da je takrat vsak bojar, vsak imeniten ali bogat človek postavil za se svojo lastno cerkev. One so bile skoro vse drvene in nenavadno majhene. Za patrijarha Nikona so je pa vendar začeli tudi zidati; in na to je nagovarjal patrijarh premožne in bogate ljudi, da jim ne bi tako česti požari pokončevali lesenih cerkev. Tujcem se je posebno čudno zdelo, da so ruske cerkve od znotraj imele okrogle svode, pokazovaje s tem na poganske hrane, kakor na primer panteon v Rimu; ali uzrok je bil tukaj čisto jednostaven: pogled na nebo služil je brez dvombe za obrazec takih kupelj. Katoliki in luterani so vedno izvpraševali Ruse: zakaj v njihovih cerkvah nemajo muzike? „Radi tega,“ odgovorili so oni, „ker brezdušni inštrumenti ne morejo hvaliti boga, in ker se v novem zakonu nikder ne spominja muzika.“ Tudi so se čudili tujci veličanstvenim zvonom v moskovskih stolpih. Z ogromnim zvonom Godunovim so zvonili samo na velike praznike in takrat,

ko je car sprejemal tuje poslance in Kremel se je tresel pred njegovim glasom, govori znameniti popotnik Oleari, ki je popisal rusko življenje za carja Mihajla Feodoroviča in Aleksa Mihajloviča. Opisovaje tišino in bogaboječnost, koju je opazil pri Rusih v cerkvah, dostavlja, da Moskvičani tudi na ulicah neprestano molijo ali pred podobami, stoječimi na vratih, ali pred cerkvenim križem, a pri vhodu v hišo poprej trikrat križ naredé, nego se poklonijo gospodarju, kar priprost rusk národ, kakor je znano, še dandenes izpolnuje.

Do časa carja Petra Velicega nijso smeli ruski svečenci v cerkvah govoriti propovedij; predstojnici duhovenstva so se bali herezij in razkola, ki se je mogel po njihovem mnenju lahko poroditi vsled svojevoljnega tolmačenja sv. pisma. Za surovega patrijarha Nikona odstopil je muromski protopop Login, brž ko ne prvi ruski pridigar, od stare naredbe, ter začel svoja poučna tolmačenja sv. pisma v cerkvi; nagovoril je in spodbudil še mnogo družih muromskih duhovnov, da posnemajo njegov primer. Národ je je poslušal z velikim veseljem in ljubeznijo; ali patrijarh, ki je vse to zvedel, razstrigel je Longina z njegovimi tovariši, ter poslal vse v Sibirijo. Carji tega časa so se posebno odlikovali v pobožnosti. Oni so bili vsako leto po jedenkrat ali po dvakrat v troickem samostanu. Car Mihajl Feodorovič je je praznoval vedno praznik sv. trojice v tem samostanu; ravno tako je tudi obhajal tukaj svoj god v mesecu septembru.

Tri vrste pred samostanom je stopil iz kočije ter šel peš z vsemi bojarji do samih samostanskih vrat, kder ga je sprejel arhimandrit. Car je ljubil to obitelj (redovnike), živel pri njej nekoliko dnij, zabavlja se z lovom v bližnjih šumah. Spremstvo carjevo in samega gosudarja pa je moral gostiti arhimandrit na račun bogate blagajne samostanske. Vsi ruski vladarji, rekli smo poprej, odlikovali so se v pobožnosti, izmej vseh pa je bil vendar najodličnejši car Mihajl Feodorovič. On je vselej dolgo molil na kolenih v cerkvi, kakor pripovedujejo takrat v Moskvi živeči tujci, ter ostajal dolgo z obrazom naklonjen pred svetimi podobami.

Olearij je pri opisanju svojega potovanja izdal jako dober in veren plan Moskve. Za njegovega časa se je ona delila: na Kitajmestó, Car-mesto (zdaj Belomesto), Skorodom in Streleckojo slobodo — razširjajočo se za reko Moskvó. Znameniti Kremelj so brojili samo za del Kitaj-mesta. Dvorec sezidan po carju Mihajlu za sina Aleksa Mihajloviča mogel se je v tadašnjem času smatrati krasnim, car sam pa je stanoval radi svojega zdravja v lesenej hiši; vsi imenitni bojarji so imeli svoje dvore v Kremli. Palače patrijarha Nikona so bile za carskimi tamkaj najogromnejše. Kitaj-mesto mej Kremljem in Car-mestom se je mogel nazvati srednim. V njem so takrat živeli vsi najbogatejši gosti ali trgovci, nekoji moskovski knezi in dvorjani. Olearij govoreč o gotičkej in spomina vrednej cerkvi Vasilja bla-

stori. S temi denunciacijami na vlado si ne boš pomagal, Otomar.

— (Iz Kamnika) nam je včeraj došel sledeči telegram: Slovenski narodnjaki čestitajo k slavnej zmagi v mestni zbor, posebno „Tagblattovemu“ enfante terrible-u. Živeli!

— (Iz Celovca) nam je došel včeraj telegram: „Na slavnej zmagi preradostno čestitamo slovenskim bratom ljubljanskim celovski Slovenci.“

— (Naznanilo učiteljem.) Dne 5. aprila zvečer zboruje „Savinsko učiteljsko društvo“ na Vranskem. Ob 7. uri se začne odbovna seja. Po seji se bode predavalo in sicer: 1. Rad. Škoflek: „Nujna potreba združevanja v prosep odgoje otrok“. 2. M. Soršak: „Uljudnost“. 3. S. Meglič: „Nekaj o novejših šolskih predmetih. Potem zabava in petje. Vsi p. n. udje se uljudno vabijo k mnogobrojni udeležbi. Odbor.

— (Čitalnica Postojnska) napravi dne 2. aprila 1876 v prostorih gosp. Ignaca Doxa-ta „besedo“ s petjem, tombolo in igrama „Gluh mora biti“ in „Mutec“, h katerej uljudno vabi vse ude in neude:

Čitalnični odbor.

— (Iz Krškega) se nam piše 25. t. m.: Pevsko društvo krško napravi v nedeljo 2. aprila v Vidmu v g. Uršičevih prostorih besedo sledečim programom: I. Igra: „Uskok“; II. 1. „Srbska popotnica“ poje moški zbor; 2. Monolog iz Schillerjevega Vilhelm Tella, po Cegnarju, deklamacija; 3. „Pomladanska“, poje moški zbor; 4. „Tak si lepa“, poje zloženi zbor; 5. „Domačustvo“, poje zbor; 6. „Nehvaležnost“, deklamacija; 7. „Staročeška“, poje moški zbor; 8. „Podoknica“, poje četverospjev; 9. „Otok bleški“ poje ves moški in ženski zbor; 10. „Popotnica“, poje moški zbor. III. Igra: „Zakonska sol“. Vstopnina za posamezne osebe 30 kr.; za družine 50 kr. Za-

četek točno ob 7. uri zvečer. K tej veselici vabi uljudno odbor pevskega društva na Krškem.

— (Iz Notranjskega) se nam piše: Planinska ravn je popolnem zalita. Jezero Cerknjsko in Pivka dajalo bode še dolgo mnogo vode in nij upanja, da bi se voda kmalu izgubila. Zares ubogi Cerkljani, ko morejo pri takih okolnostih občeovati z uradi v Logatcu. Po noči se morajo voziti z vlakom v Logatec in zopet po noči oditi od tam, ne da bi jim bilo mogoče, najti kje prenočišča. Kaj so oni zakrivil, da morajo v tej zadevi toliko trpeti.

— (Zmrznil) je — kakor se nam piše — 18. t. m. po noči se vračajoč iz Trsta Anton Andrinov iz Željan v Čičariji. Vsled naglo došle burje in meteža, prekobocila ga je bila burja, mej Bazovico in Ključem čez jeden visok zid njega in — konja! Našli so ga drugi dan mrtvega, in voz brez konja. Čuje se, da je ona hudo nenadejana zima veliko škode prouzročila — po drugem Krasu.

Poslano.

Dopisi iz Gradca niso baš redki, kritiko vendar prepuščam čestitim bralcem našega lista. Nekaj dopisov sem pa letos uže bral, ki so me iznenadili. Spregovoriti moram vsaj nekaj besedic o onem v številki 59. od 12. marca.

Dopisnik hoče opisati kako se je vršil komers, kojega je napravilo literarno akademsko društvo „Hrvatska“ v proslavo utemeljenja svojega. Jaz mislim, da bi se spodobilo ako on, Slovenec, uže slabe in njemu neugodne točke omenja, da tudi on kot objektivni sodec stvari opomni, ki so se od naše slovenske strani Hrvatov nasproti kazale neugodnim, in ker le v „hrvatskih napakah v tonu za javnost neprilicnim govori, sem prisiljen omejenemu dopisu nekaj dodati.

Reči moram jaz, da se je slavnost vršila v najlepšem redu. Bil je zadovoljen Magjar, Nemeč in Italijan, zagrizneni, Slovanstvu v obče protivni elementi; a za te, Slovenec moj, nij bilo čuti celi večer niti besedice o „Slo-

vanstvu“. Napravilo je slavnost, beri dobro, literarno akad. društvo „Hrvatska.“

Predsedništvo se je, pravica komur pravica, lepo in korektno, nam Slovencem povsem pravično obnašalo, pokazalo je zdaj kakor pri vsakej še letošnji priliki, da mu je tudi Slovenec na srcu, da ga pozdravlja navduševljenjem „svojim dobrim in najožim bratom.“

Nepremišljena pogreška, koja bi se ravno v onem trenutku izrečena brez opravičevanja sama opravičiti morala, da predsednik nagovori po imenu sicer „Slovansko“ pevsko društvo „de facto“ pa vse prej kakor vseslovanško s praedikatom „hrvatsko“, kar se je pa precej popravilo in opravičilo, ta tedaj nedolžna pogreška je naše takozvane v s e l o v a n s k e Slovence tako silno razžalila, da se po svršetku pevskega komada popustili mesta, in celo kolono prazno ostavili, kakor da bi jih bila epidemija pobrala. Vse prošnje in povpraševanja po uzrokih niso nič pomagala, naša slovenska aristokracija je sklenila, ergo tudi odšla, kapelnika še soboj potegnula in tako Hrvatov tudi Slovansko pevsko društvo odgnala.

Drugače ima tukajšnji Slovenec kaj široka usta, kedar bi bilo treba govoriti, navadno molči. Komur se je krivica godila, vstal bi bil; za me je bilo vse po volji, z veseljem se še sedaj spominjam veselice in slavnosti kakoršnje mej Slovenci navadno ne nahajam. Nij tedaj čudo, ako so malo potem Hrvati in Srbi na „slovenski venček“ same zastopnike poslali.

Stavil bi jaz na vas tukajšnje akademične Slovenije zastopnike več važnih besedi. Čujte samo toliko: Od veselja skačete, ako kojemu bolj umirenemu Nemcu na misel pade takozvani „internacionalni komers“ se ve da v nemškej suknjici inargurirati in vam blagoizvoli v hospicu po svoje zaukati. Veselja se vam polnim oči svetijo, tukaj pa kjer ti sam v oficijalnem delu sodeluješ, kjer ti v hospicu nepozabljeni naš sin Slovenije, izvrsten narodnjak in komponist gosp. dr. Ipavec predseduje, tukaj rečem ti ostane sam vtisek „prevelikega sanjarstva“. Reči moram, da Slovenec z večjem veseljem pod nemško mizo kosti gloje kakor z bratom svojim na levici obed deli. Čas vladanja za Slovence mislim nikdar priti ne more.

ženega, pripoveduje, da je car Ivan Grozni popolnem zadovoljen z ostroumno in nenavadno-karakteristično zidavo, zapovedal njegovemu stavitelju oči izkopati in sicer za to, da ne bi mogel nikjer drugej tako lepe cerkve zidati. Mogoče . . . Je-li pa je to pravično? tega ne moremo tukaj dokazovati. Ne daleč od Vasilja Blaženega je bilo vzvišeno mesto, na katerih sta ležala nepomično dva velika topa, obrnjena z žrelom proti onej ulici, skozi katero so navadno dohajali Tataři. Tukaj na krasnej ploščadi (trgu) mrgolela je od zjutraj do večera množica ljudij brezposlenih, gospodskih slug, kupcev in prodajalcev raznovrstnih rečij. Tukaj so se pripovedovale razne ljubopitne vesti; napovedovali sestanci pravdoznancev; z jedno besedo, tukaj je bilo splošno shajališče Moskvičanov. Uže za carja Feodoroviča (da uže tudi pred njim) je bil v Moskvi, kakor je še tudi zdaj, za vsako robo posebni red kakor: za svileno, sukneno, srebrno, kučmarsko, sedlarsko, čizmarsko, podobarsko in drugo. Mej poslanskim dvorom in krasno ploščado — je bil trg, kjer so v lepem vremenu moskovski prebivalci strigili sebi lase, s kojimi je bila včasih tratina poslana kakor z žimnico. Kitaj-mesto je bilo s krasnim a Car-mesto z belim zidom, in v tem delu mesta so živeli bojarški otroci ali dvorjani, bogato meščanstvo, kupci, ki so tržili z družimi mesti, rokodelci in vsi peki; ravno na tem mestu, ki se je nazvalo poganski ribnik, nahajale so se carske konjušnice in livarni dvor.

Tretji del Moskve, za sedanjim Belim-mestom, imenoval se je Skorodom od tega, ker je bil od samih lesenih, malanih hišic in koje so kakor se pripoveduje, narejene na skoro (brzo) roko. Tukaj se je nahajala tudi trgovina z lesom, kjer so se prodavali vselej, gotovi tramovi za izbe in cerkve. V Skorodomu obkroženim z leseno steno (palisadami) prebivali so meščani in pisarji. Četrty del mesta, ali Streleckaja sloboda, je bila tudi obkrožena z lesenim plotom; postavljena je bila za časa kneza Vasilja Ivanoviča — za tuje vojnike, koje je vzel v rusko službo. Za Borisa Godunova, Dimitrija Samozvanca in carja Mihajla Feodoroviča so živeli tukaj strelci in samo siromašni ljudje.

Gosto brado in debel trebuh so držali v Rusiji za veliko lepoto vsacega človeka. Carji sprejemaje tuje ministre obdajali so se naročito z debelimi ljudmi, da bi dobile tako njegove zaslizbe večjo važnost. Znatna gospoda so navadno strigili sebi lase okroglo, in samo takrat so je pustili rasti, ko so pali pri dvoru v nemilost. Bojar z dolgimi lasmi je hodil k zemlji obrnjenimi očmi, in narod srečevaje je govoril: „car — gosudar se je na-nj razsrdil“.

Krasote moskovskih žen niso mogli tuji neopažene pustiti, nego so jih posebno povzdigovali ali s preziranjem so govorili o strašnem običaju ruskih gospá namazati si lice z rudečimi in belimi mazili tako, da so te boje ležale na njem v debelih slojih. Misli se, da je

ta brezobrazna moda, ki je postala s časoma neobhodni običaj, prišla v Rusko iz Carjigrada uže za časa velikih knezov. Istina je, da se niso vse ruske krasotice dragovoljno podvrgavale temu neprijaznemu običaju; druge so morali na to prisiljevati. Olearij pripoveduje, da se za njegove navzočnosti v Moskvi nij hotela žena bojarjeva, kneza Ivana Borisoviča Čerkaskega mazati svojega obraza, ker je bila mlada in uže sama na sebi lepa, ali na to so jej objavile vse imenitne žene vojsko zavoljo tacega preziranja starega običaja, spodbudile svoje može, da se zavzamejo za čast belil in nazadnje so prisilili mlado kneginjo, da si je morala lice namazati.

Stari Rusi niso nosili čisto tako obleko, kakoršna se dandenes ruska imenuje. Vrh kratke rubaške (srajce, pri bogatih všite z raznim urezom, celo z zlatom na rokavih in na vratu, ki je visel povrh obleke) oblačili so ozke in kratke polukaftane (suknje) dosežajoče komaj do kolen, in narejene vselej iz tanke robe (iz tafeta ali atlasa) z žametnim ali od od zlata in srebra sešitim vratnikom, ki je bil visok in stoječ; a vrh tega kaftan po mečah tudi iz tanke robe, ali vselej prešivan; imenoval se je ferezi (praznična obleka), ako je bilo treba iti od doma, oblekel se je vsak v dolgi sukneni kaftan, vselej temnosinje ali pa kofetne boje, včasih tudi z zlatom ali srebrom všitim, tudi atlasnim s širokim vratnikom, se zlatimi gumbi in dolgimi nabranimi rokavi.

(Dalje prih.)

Rekel ne bi besedice, da je Slovenec tukajšnji v resnici Slovenec; on bi rad vse figuriral. Vseslovau je tako primo loco, zraven naravno tudi jugoslovanski pacifikator, dela tedaj „iz svoje inicijative lepo doneča „vseslovanska društva,“ nosi v vsakem kotu vzajemnost“ itd., pri drugelj priliki je pa tudi hud jugoslovanski federalist.

Slovenec pusti ti „hrvatsko-srbsko“ mrzno, ta dva kolena si bosta uže sama, če ne prej v času sile, podala, saj uvidila oba, da ima vsak nekaj napačnega; čudežev pa Slovenec delati ne more, bolje in vse kar moreš, storiš, ako sam sebe ljubiš, ako se ne deliš v različna tabora, ako Slovencu najprvem svojemu bratu ne „bljuješ“ brez uzroka v obraz in, ako ga v svojej gorenjskej arogantnosti ne pitaš „gumpci“ in drugimi še lepšimi epiteti; vedi dobro, da, nij vsem dano „izobraženimi“ biti.

To tedaj naša prva dolžnost dokler smo mu v resnici „verni bratje“ da ga hočemo v sili podpirati, da hočemo za naprej vse naše moči upotrebiti za zidanje večega narodnega doma z domačim ognjiščem, in ne bežimo, če nam krepkejši naš brat Hrvat odgovarja: le pridi, sprejet bodeš dobro, naša hiša bo velika, prostorna, gibali se bomo lahko po domače.

Kdor pa od Nemčije več pričakuje kakor od Hrvatov v prvej vrsti in Slovanov dalje v obče naj pa stopa mirnim korakom naprej v svojih idejah še nekaj časa, saj Nemci tako dandenes neizmerno marljivo delajo, tudi se ne sramujejo ravno preveč svojih misli očitno izraziti.

Hrvate pa vas naše brate prosim, ne zamerite te naše pregrehe, ki je bila povsem nemotivirana.

Bog živi Slovenca in poleg njega v prvej vrsti nam brata Hrvata!

V Gradcu dne 25. marca 1876.

F. V.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry v Londonu.

30 let uže je nij boleznj, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespavanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svētnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelands, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svētnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagrađi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in pralnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svētovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, boine čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svētovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalescière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica. Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, to se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več ceni, ko pri zdravilih.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 fant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescière-Riscuiten v pušicah in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gid. 50 kr., 24 tas 2 gi 50 kr., 48 tas 4 gi. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gi.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in spedijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih znakomah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Vahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (353.)

Samoklistirni aparat

(Clysopumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene

po fabriškej ceni.

Jedino le pri (53—3)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajskej cesti v Ljubljani.

Knjige.
27. marca:
Evanjela: pl. Hilli iz Gradca. — Lehman iz Gradca.
Pri slovu: Muhvič iz Žerovca. — Hudovernik iz Norurjanskega. — Grabljež iz Ponikve. — Terhuc iz St. Petra. — Ritel iz Koroskega. — Puhar iz Rateč.
Pri spiski: Kum iz Dunaja. — Mahnar iz Bleda.

Dunajska borza 28. marca.
(Livrno telegrafčno poredilo.)
Enotni drž. dolg v bankovcih. 65 gid 25 kr.
Enotni drž. dolg v srebru. 69 . . . 60
1860 drž. posojilo. 110 . . . 110
Akcije narodne banke. 871 . . . 871
Kreditne akcije. 158 . . . 158
London. 117 . . . 117
Napoli. 9 . . . 9
C. K. cekini. 5 . . . 5
Srebro. 75 . . . 75

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnem povzetju naročiti najnovejše slovenske knjige:
1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalforske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.

Štev. 1797.

Razpis

službe sekundarija pri deželnih dobrodelnih napravah v Ljubljani.

Služba sekundarija pri deželnih dobrodelnih napravah v Ljubljani z letno remuneracijo 400 gold., se stanovanjem v bolnišnici, s postrežbo, s 5 sežnji drv za kurjavo in z 18 funt. sveč, je izpraznjena ter se bode na dobo dveh let oddala, ki se utegne potem še za dve leti podaljšati.

Prošnjiki za to službo imajo dokazati, da so doktorji zdravništva ali vsaj ranocelniki z diplomom, ali pa, da so vsaj zdravniške visoke šole dovršili.

Dokazati imajo tudi, da so slovenskega jezika v govoru in pisanji popolnem zmožni in neozenjeni.

Dotične prošnje s potrebnimi dokazi naj se pošljejo do

15. aprila l. 1876

vodstvu deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani. (73—1)

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 26. marca l. 1876.

Graške špiritne drože

dobivajo se vsak dan svežne (frišne) v prodajalnici steklenega blaga gosp. **Franca Kolmana** na glavnem trgu št. 236 iz prijaznosti do

(65—4) **A. Schneiderja.**

Menj ko pol kilograma (1 funta) se ne prodaje.

Wilhelmov schneebergski zeljščni allop

iz ozdravilnih planinskih zeljšč

za pljuče in prsa

po zdravniškem predpisu pripravljen, je naj ozdravilnejši pripomoček za bolezni dihalnih organov, kakor tudi za krhelj in bronkijalni katar, naj uže bode akutno ali kronično, nadeja za zadušni kašelj, hripavost in bolečine v vratu.

Veliki sekrecijoni slizne kože, krljla in pljuč ozdravijo se v nenadno hitrej dobi tako, da ako se uživa

Wilhelmov schneebergski zeljščni allop

ne začenja se nikoli pljučno bolezn razširjanje.

Wilhelmov schneebergski zeljščni allop vznemirja slizne kože, in sicer tako, da se pridobiva dober tek ter da uživana jed dobro pristuje, ter splošno okrepcanje v obče množi; zaradi tega odstrane se vse čutnične bolečine, katere večji del nastajajo vsled slabega krvnega mešanja.

Wilhelmov schneebergski zeljščni allop dostal je od leta 1856 na celem svetu svoje izkustvo, mnogo zdravniških izpričeval potrjuje izvrstni gotovi, ter radikalni njegov učinek; tako obilno kupovanje je gotovo dosti jasni, ter očitni dokaz njegovega ozdravenja in prijudnosti. (40—3)

Oni p. n. kupci, kateri žele dobivati izvrstni pravi schneebergski zeljščni allop, katerega jaz od leta 1856 sem izdeljujem naj blagovolijo izrecno zahtevati

Wilhelmov schneebergski zeljščni allop.

Samo takrat je moj izdelek, ako je na vsakej steklenici ta pečat.

Ponarejevalci

tega varstvenega znamenja kaznujejo se po postavnem zakonu.

Nakazanje o rabi doda se vsakej steklenici. Zapečaten originalna steklenica velja 1 gold. 25 kr., ter je vedno v svežnem stanju in se dobiva le pri izdelovatelju

Franjo Wilhelm,

lekar v Neunkirchen na Spodnje-avstrijskem.

Zavijanje zaračuna se sé 20 kr.

Pravi Wilhelmov schneebergski zeljščni allop dobiva se tudi samo pri mojih gospodih odkupcih v Ljubljani pri **Petru Lassniku**, v Novem mestu pri **Dom. Rizzoliju**, lekarju; v Postojni pri **J. Kupferschmidtu**, lekarju; v Zagrebu pri **Sig. Mittibachu**, lekarju.

Zaradi prezezanja zalog naj blagovolijo trživa željni prijatelji obrniti se pismeno do mene.

Neunkirchen poleg Dunaja (Spodnje-avstrijsko).

Franjo Wilhelm,

lekar.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.